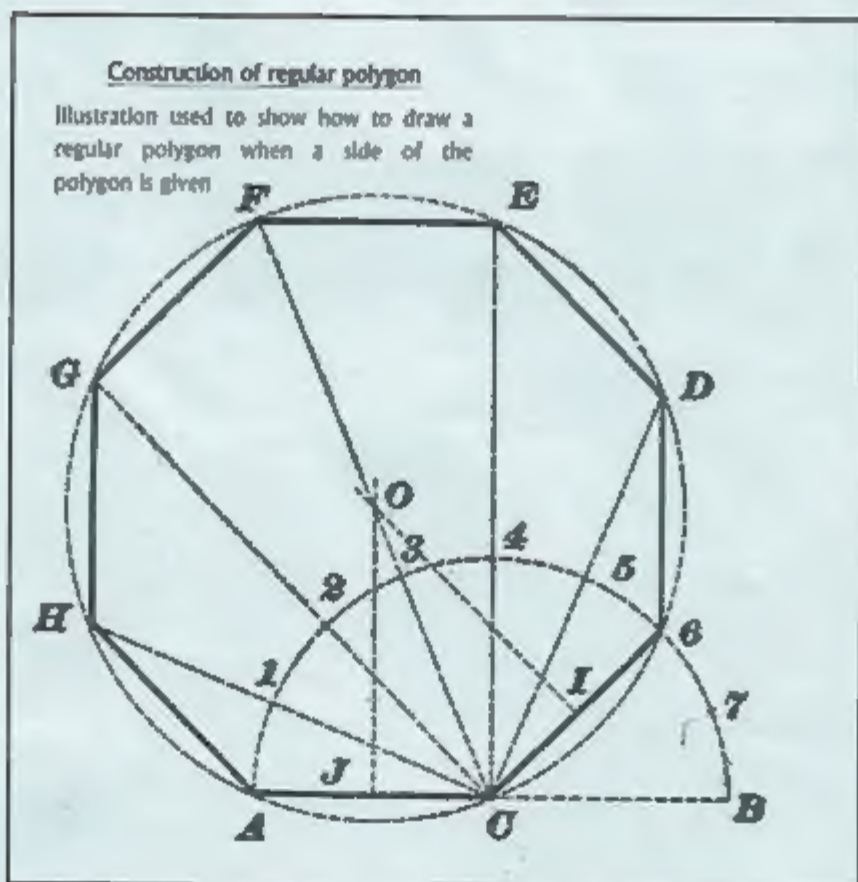

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
අ.පො.ස. (සා.පෙළ) විභාගය - 2020

32 - ගණිතය

ලකුණු දීමේ පටිපාටිය

මෙය උත්තරපත්‍ර පරීක්ෂකවරුන්ගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා පමණක් වෙයි.
ප්‍රධාන පරීක්ෂක රාජපක්ෂී දී ඉදිරිපත්වන අදාළ පත්‍රවල මෙහි වෙනස්කම් සඳහා ලැබේ.

A කොටස

ප්‍රශ්න සියල්ලටම පිළිතුරු සීමිත ප්‍රශ්න පත්‍රයේ පවසන්න.

1. සිව්සහ සියයක ඉරිතරින සාම්පලයක සඳහා සාක්ෂ්‍යව රුපියල් 1500 යි. එකතු කළ අලං මින බදු (VAT) වශයෙන් 50 කඩත් රුපියල් 180 ක් එකතු කරනු ලැබේ. එකතු කළ අලං මින බදු අය කරනු ලබන ප්‍රතිශතය කොපමණ.

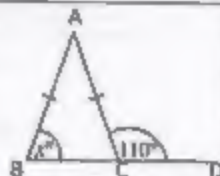
$$\frac{12\%}{\frac{180}{1500} \times 100\%} = \frac{2}{1}$$

2. රූපයේ දී ඇති කොරකුරු අනුව x හි අගය සොයන්න.

$$x = 70^\circ \text{ හෝ } 70 \quad \frac{2}{1}$$

$$ACB = x^\circ \text{ හෝ } ACB = 70^\circ \quad 1$$

උදාහරණ: ඇත්තේ දී ඇති ප්‍රශ්නය - 01

3. විකල්පය: $\frac{1}{x} - \frac{1}{3x} = \frac{2}{3}$

$$x = 1 \quad \frac{2}{1}$$

$$\frac{1}{x} - \frac{1}{3x} = \frac{2}{3x} \quad 1$$

1. සමීකරණයේ දෑත් සේ ඉස්මතුවා ඇත්තේ - 01
ආරම්භක සමීකරණයේ දී ඇත්තේ - 01

4. මිනිසුන් සතරදෙනෙකුට වැඩක් කිරීම සිදුවීම දින 6 ක් ගත වේ යයි ඇත්තමෙන්ම කර ඇත. මවුන් දින 3 ක් වැඩ කිරීමෙන් පසු සරත් මිනිසුන් දෙදෙනෙකු මේ සංකීර්ණයේ එකතු වුවේ නම් එම වැඩට තව දින කීයකින් කිරීම සලසා ඇති ද? දින 2

$$\frac{\text{සම්පූර්ණ කිරීමේ දින 4.5 හෝ අවසන් වූ මිනිස් දින ප්‍රමාණය 3.5}}{\text{දින 3 දින 2.5}} = \frac{2}{1}$$

5. රූපයේ ABC සෘජුකෝණී ත්‍රිකෝණයකි. දී ඇති කොරකුරු අනුව x හි අගය සොයන්න.

$$x = 3 \text{ හෝ } 3 \quad \frac{2}{1}$$

$$AC^2 = 8^2 + 6^2 \text{ හෝ } AC = 10 \text{ cm}$$

$$\text{හෝ } AC^2 = AB^2 + BC^2 \quad 1$$

6. පහත සඳහන් ප්‍රකාශනවල කුඩාම පොදු ගුණකය සොයන්න.

$$3x, 2xy, 4y^2 \quad 12xy^2 \quad \frac{2}{1}$$

$$\left. \begin{array}{l} 3x = 3 \times x \\ 2xy = 2 \times x \times y \\ 4y^2 = 2 \times 2 \times y \times y \end{array} \right\} \quad 1$$

$$\left. \begin{array}{l} \bullet 3 \times 2 \times 2 \times x \times y \times y \\ \bullet 2 \times 4 \times 2 \times x \times y^2 \end{array} \right\} =$$

7. එකසාර වේගයෙන් ගමන් කරන වස්තුවක චලිතයට අදාළ කොරකුරු පහත දැක්වේ.

දුර (මීටර)	0	4	8	12	16
සලකු (කේටර)	0	2	4	6	8

- (i) වස්තුවේ වේගය කේටරයට මීටර්වලින් සොයන්න.

$$2 \text{ හෝ } 2 \text{ ms}^{-1} \quad \frac{1}{1}$$

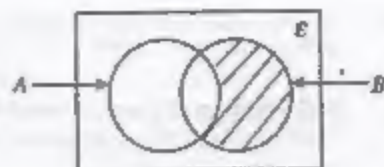
- (ii) එම වේගයෙන් වස්තුවේ මීටර 22 ක් ගමන් කළේ කොපමණ කාලය කොපමණ.

$$\text{කේටර 11} \quad \frac{1}{1}$$

8. දී ඇති වෙන් වැරදි $A \cap B$ නිරූපණ කරන පෙළපත අනුරූ කර දක්වන්න.

සිව්වැනි ව අනුරූ සිව්ව — 2

A සහ B අනුරූ පෙළපතෙහි — 1

9. රූපයේ දැක්වෙන වෘත්තයේ කේන්ද්‍රය O වේ. දී ඇති තොරතුරු අනුව x හි අගය සොයන්න.

$x = 60$ හෝ 60° — 2

$PQR = 90^\circ$ හෝ $PRQ = x$ හෝ $PRQ = 60^\circ$

හෝ $PSQ = PRQ$ — 1

$x = 60^\circ$ දැක්වූ ඇත්තම — 0

10. $\log_a b = c$ නම් පහත ප්‍රකාශ අතරින් සිව්වැනි ප්‍රකාශය පවත්නා අතර අනෙක් අනිත්‍ය.

(i) $c^a = b$ (ii) $a^c = b$ (iii) $b^c = a$ (iv) $c^b = a$ — 2

11. සුළු කරන්න: $\frac{3x}{y} \times \frac{5y^2}{6x}$ — 2

$\frac{5y}{2}$
 $\frac{15y}{6}$ හෝ $\frac{15xy^2}{6xy}$ හෝ $\frac{15xy}{6x}$ — 1

12. පවුලක සාමාජිකයන් විකල්පයක් සොයාගත් පවුලක් වූයේ.

11 - 15 පවුලකයන්,

(i) අනෙකු පවුලක සාමාජිකයන් 15 — 1

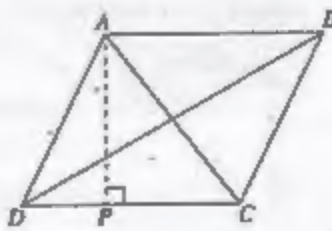
(ii) පවුලක සාමාජිකයන් 10.5 — 1

පවුලක සාමාජිකයන්	සාමාජිකයන්
5 - 10	2
11 - 15	3
16 - 20	5

13. $ABCD$ සමාන්තරාස්‍රයේ $AB = 12$ cm ද BCD ත්‍රිකෝණයේ වර්ගඵලය 48 cm² ද වේ. AP හි දිග සොයන්න.

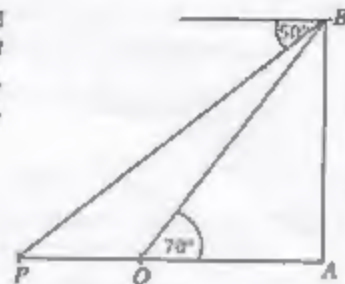
8 cm — 2

$ABD \Delta = BCD \Delta$
 $BDC \Delta = ADC \Delta$ හෝ
 $ADC \Delta$ ව.ඵ = $ABD \Delta$ ව.ඵ හෝ — 1
 $ABCD$ ව.ඵ = 96 cm²

ප්‍රකාශයන් සහිතව පිටපත්

14. සමකල මිණි පිහිටි පිරිස් සමුද්‍රයේ AB වන අතර P සහ Q රූපයේ පරිදි සමකල මිණි මින රිහිටි ලක්ෂ්‍යයකි. Q සිට සිලනා කල AB සමුද්‍රයේ සිලනා වන B දෙසටත් 70° ක ආවේණික කෝණයකි. B සිට සිලනා කල P දෙසටත් 50° ක ආවේණික කෝණයකි. මෙම කොරකුරු රූපයේ කිරුරකය සරන්න.

50° උතුරු මිරිමි ——— (1)

70° උතුරු මිරිමි ——— (1)

15. සලකු සඳහා 6 ද දෙවැනි සඳහා -12 ද වූ ගුණකයකින් පෙළවීමෙන් සැකසූ රූපයේ සඳහා සොයන්න.

24 ——— (2)

$r = \frac{-12}{6}$ හෝ $T_2 = (6)(-2)^2$ ——— 1

ප්‍රතිලෝම ලේඛන සූත්‍රයෙන් — 1

16. රූපයේ දැක්වෙන ABC ත්‍රිකෝණයේ AC සාදන මධ්‍ය ලක්ෂ්‍යය Q වේ. $AQP = QCB = 90^\circ$ වේ.

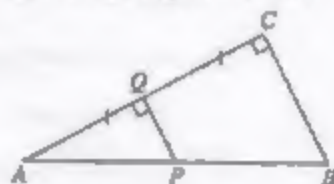
(i) AQP සමාන කෝණයක් නම් සරන්න.

ABC හෝ PBC ——— (1)

(ii) $PQ = 4$ cm නම් BC හි දිග සොයන්න.

8 cm ——— (1)

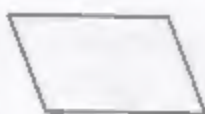
දැක්වූ BC උපරිමයෙන් සූත්‍රයෙන් — 1

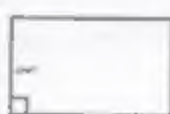
17. සලකුණු කළ ත්‍රිකෝණයන් හරස්වස් සහිත සලකු ප්‍රස්ථයක් (A) රූපයේ දැක්වේ. ප්‍රස්ථයේ සලකුණු කළ හැඩයක් සහිත රූපය සොයා ගැනීමේ ඉරිත් අඳින්න.

(i)

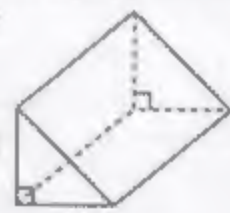

(ii)

(iii)

(2)

(A) රූපය

18. $2x^2 + 3x + 1$ සහස්තයේ වස් සාධකයක් $(x + 1)$ වේ. අනෙක් සාධකය සොයන්න.

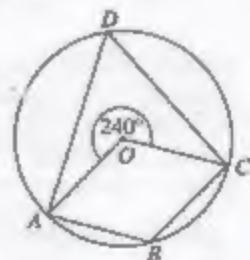
$(2x + 1)$ ——— (2) / $(2x + 1)(x + 1)$ — (2)

$2x^2 + 2x + x + 1$ ——— 1

19. රූපයේ දැක්වෙන්නේ O කේන්ද්‍රය වූ වෘත්තයකි. දී ඇති කොරකුරු අනුව පහත දී ඇති කෝණවල විශාලත්ව සොයන්න.

(i) $ABC = 120^\circ$ ——— (1)

(ii) $AOC = 60^\circ$ ——— (1)

දැක්වූ කෝණවල විශාලත්ව සොයන්න.

32 - ගණිතය **ලකුණු දීමේ පටිපාටිය** **ගණිතය II**

1. අම්ල් 12% වර්ෂික සුළු පොලියට සැංදුවකින් රුපියල් 50 000 ක් වර්ෂ දෙකක් සඳහා ගෙවනු ලබයි.

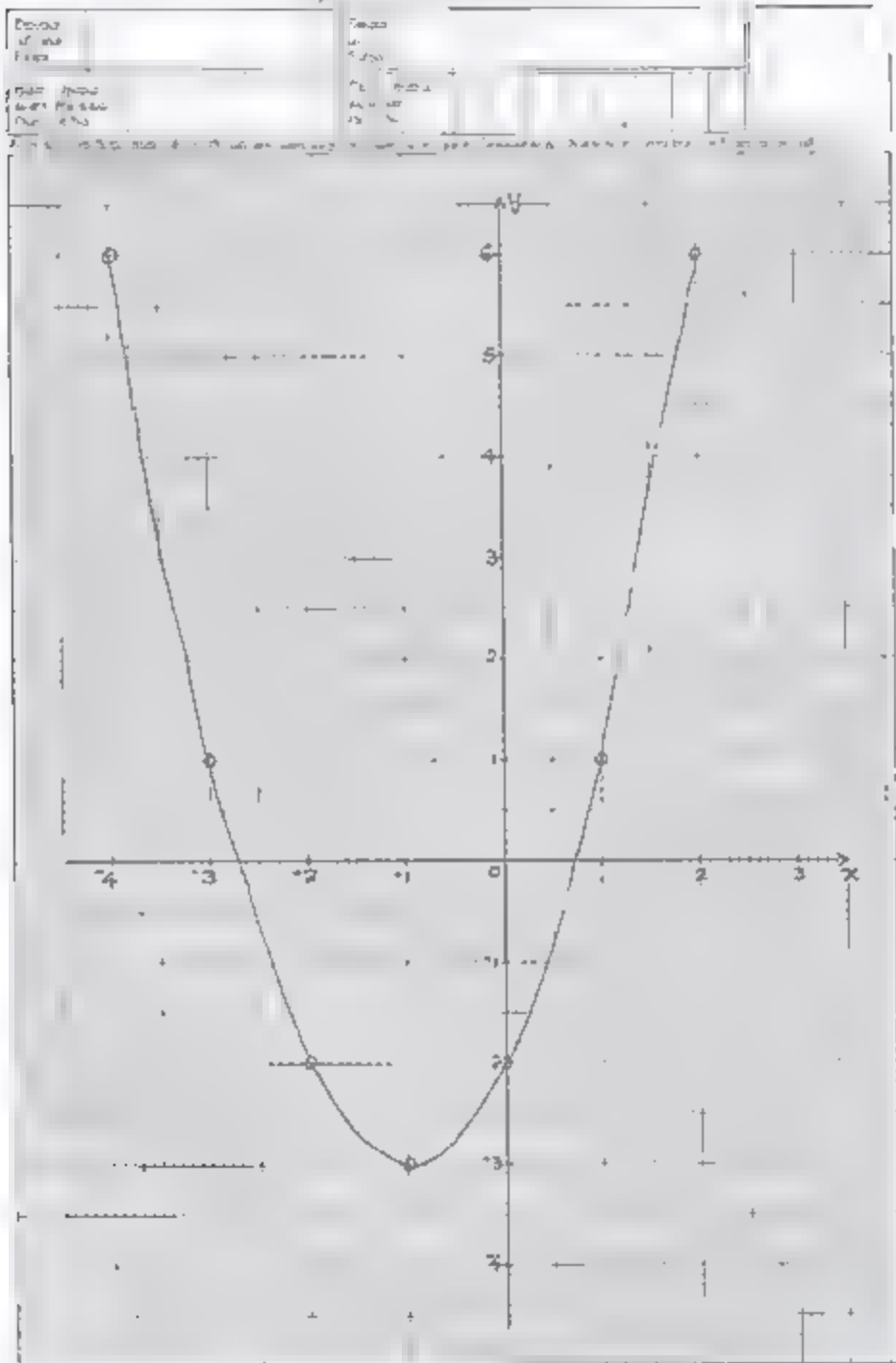
(i) පසු එම වර්ෂ දෙක සඳහා ගෙවිය යුතු මුළු පොලි මුදල සොයන්න.

(ii) අම්ල්, පසු ලබාගත් ණය මුදල 15% ක වාර්ෂික වැල් පොලියක් ගෙවන ස්ථාවර කැපවත් ගිණුමක අවුරුදු දෙකක් සඳහා කැපවත් කරයි. දෙවන වර්ෂය ආරම්භයේ සමම ගිණුමේ ඇති මුදල සොයන්න.

(iii) වර්ෂ දෙක අවසානයේ සියලුම ස්ථාවර කැපවත් ගිණුමේ ඇති මුළු මුදල ලබාගෙන සැංදුවේ ණය මුදල හා පොලිය ගෙවා ණයෙන් තීරුපත් වෙයි. ඉන් පසු ඉන් රුපියල් 4000 කට වැඩි මුදලක් ඉතිරි වන බව පෙන්වන්න.

ප්‍රශ්න අංකය	ලකුණු දීමේ පටිපාටිය	ලකුණු	වෙනත් කරුණු
1	<p>(i) වසර දෙකකදී ගෙවිය යුතු පොලිය</p> $= \text{රු. } 50\,000 \times \frac{12}{100} \times 2$ $= \text{රු. } 12\,000$	<p>1+1</p> <p>1</p> <p>3</p>	
	<p>(ii) දෙවන වර්ෂය ආරම්භයේ ගිණුමේ ඇති මුදල</p> $= \text{රු. } 50\,000 \times \frac{115}{100}$ $= \text{රු. } 57\,500$	<p>1</p> <p>1</p> <p>2</p>	$= \text{රු. } 50\,000 \times \frac{15}{100}$ $= 50\,000$
	<p>(iii) වසර දෙකක් අවසානයේ ගිණුමේ ඇති මුදල</p> $= \text{රු. } 57\,500 \times \frac{115}{100}$ $= \text{රු. } 66\,125$	<p>1</p> <p>1</p> <p>2</p>	$= \text{රු. } 57\,500 \times \frac{15}{100}$ $= 57\,500$
	<p>ණයෙන් සිදුවත් වර්ෂ ගෙවිය යුතු මුළු මුදල</p> $= \text{රු. } 50\,000 + 12\,000$ $= \text{රු. } 62\,000$	<p>1</p>	
	<p>අම්ල් අත ඉතිරි මුදල</p> $= \text{රු. } 66\,125 - 62\,000$ $= \text{රු. } 4\,125$	<p>1</p>	
	<p>රු. 4125 > රු. 4000 බැවින් රු. 4000 ට වැඩි මුදලක් ඉතිරි වේ.</p> <p>ණයෙන් සිදුවත් වර්ෂ ගෙවිය යුතු මුළු මුදල</p>	<p>1</p> <p>5</p>	
	<p>ණයෙන් සිදුවත් වර්ෂ ගෙවිය යුතු මුළු මුදල</p>	<p>10</p>	

ශ්‍රී ලංකා විභාග පොතුවකින්
 විද්‍යාගාරය හැසිරුම් විකුණුම
 Department Of Examinations, Sri Lanka

4. තඹලේ අරය 8 cm ද උස 10 cm ද වන කුණු වාක්ෂි පිළිත්වර්තකර සහ ලෝහ කුට්ටියක් උතුරු පස, තමාගේ කුඩා සහ කුණු වාක්ෂි ලෝහ 12 ක් කුණු ලෝහ රළු කේතුවක උස 6 cm වේ. කේතුව කැඩීම්දී ලෝහ 125.6 cm³ ක වර්තනයක් අරභයේ. එහි අරය 3.14 ලෝහ වෙත.

- (i) පිළිත්වර්තකර ලෝහ කුට්ටියේ වර්තන ලෝහය කෙරෙහි.
 (ii) කුණු ලෝහ කේතුවක වර්තන වෙත, එහි කේතුවක කුණු අරය r , $r^2 = \frac{157}{6.28}$ මගින් දෙන ලෝහ සහ වර්තනය.
 (iii) ලෝහයක වතු භාවයෙන් r^2 හි අරය වෙනුවෙන්, r හි අරය ලබාගන්න.

ලෝහ අංකය	ලෝහයේ වර්තනය	ලෝහය	වර්තන කේතුව
	පිළිත්වර්තකර ලෝහ කුට්ටියේ වර්තනය		
	$\frac{\pi}{4} \times 10$	2	2.2 කුණු වාක්ෂි ලෝහ ලෝහය
	කුඩා කේතුව 12 ක් වර්තනය		
	කේතුවක වර්තනය		
	$\frac{1884 \text{ cm}^3}{12}$		
	157 cm^3		
	$\frac{1}{2} \times 3.14 \times r^2 \times 6 = 157$	3	
	$r^2 = \frac{157}{6.28}$		
(iii)	$10 \text{ } r^2 = 157 - 10 \text{ } 6.28$		
	2 1969 0 7980		
	$\dots - 25$		
	$r = 5$	5	
		10	

- * ලෝහයක කේතුවක කුණු වාක්ෂි ලෝහය - 12
 * වර්තන ලෝහ කේතුවක කුණු වාක්ෂි ලෝහය

B. *maurandia*

முனைவர் குமாரவேலு

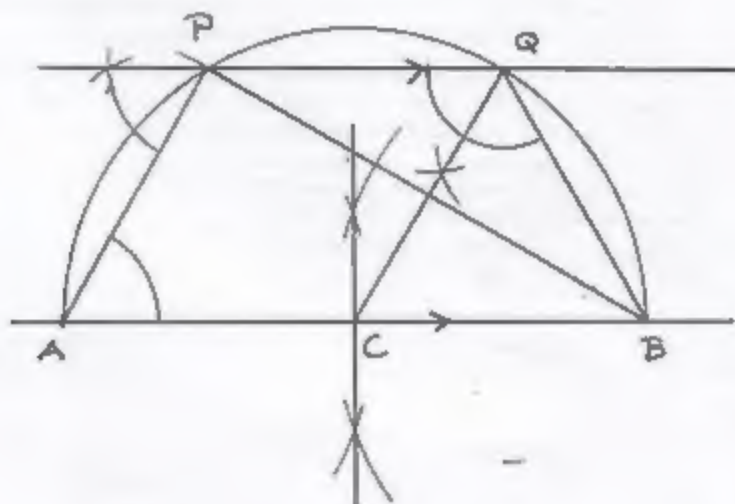
7. මල් පාන්තිශක් රඟ මල් පාරුවලින් සහ සුදු මල් පාරුවලින් සමන්විත පෙළි 50 කින් යුක්ත ය. කැමි පෙළියකට දෙකෙළවර රඟ මල් පාරු බැහිත් ඇති අතර, සෑම අනුයාත රඟ මල් පාරු දෙකක් අතරම සුදු මල් පාරුක් බැහිත් ඇත. පළමුවන පෙළියේ මල් පාරු 13 ක් ද 00 පෙළියේ ඇති කැමි පෙළියකට පෙර පෙළියට වඩා රඟ මල් පාරුක් හා සුදු මල් පාරුක් වැටියෙන් ද ඇත.
- පළමුවන, දෙවන හා තෙවන පෙළියේ ඇති මල් පාරු සංඛ්‍යා පිළිවෙලින් ලියන්න.
 - 28 වෙනි පෙළියේ ඇති මල් පාරු සංඛ්‍යාව කීය ද?
 - මල් පාරු 90 කට වඩා අඩුවෙන් ඇති පෙළි සියයක් කීය ද?
 - මල් පාන්තිශේ ඇති ශ්‍රේණි මල් පාරු සංඛ්‍යාව පෙන්වන්න. පාන්තිශේ සුදු මල් පාරු සංඛ්‍යාවට වඩා රඟ මල් පාරු කීයක් කීය ද?

ප්‍රශ්න අංකය	ලකුණු වීමේ පටිපාටිය	ලකුණු	වෙනත් කරුණු
(i)	13, 15, 17	1	(1)
(ii)	$T_n = a + (n-1)d$ $T_{28} = 13 + (28-1)2$ $= 13 + 27 \times 2$ $= 67$	සූත්‍රය ————— 1 ආදේශය ————— 1 සිද්ධිය ————— 1	- සූත්‍රය භාවිතය 67 ලබාගැනීම (2) - 67 සිද්ධිගුණ අංකය නම් (1)
(iii)	$T_n < 90$ $13 + (n-1)2 < 90$ $n < 39\frac{1}{2}$ මෙයින් ලබාදීමට අවශ්‍යතාවය නිශ්චය කළහොත්. T_n සූත්‍රය ආදේශය ————— 1 මෙයින් 39 හා පසුව 90 ට අඩුවෙන් ඇත.	1 1 1	(3)
(iv)	$S_n = \frac{n}{2}(2a + (n-1)d)$ $S_{50} = \frac{50}{2}(2 \times 13 + (50-1)2)$ $= 3100$	1 1	(3)
	පාඨකයාගේ සුදුසු මිලදුම් පසුවලට වඩා වැඩි මිලදුම් පසුව 50 ක් ඇත.	1	(3)

8. පහත දැක්වෙන රසායනික කිරීමක් සඳහා cm/mm පරිමාණය සහිත සරල දරාත් සහ සරිකවුරක් පමණක් භාවිත කරන්න. කිරීමක් වේදානමක් දක්වන්න.

- දිග 9.0 cm වන AB සරල රේඛා ඛණ්ඩයක් ද එහි ලම්භ සමවිච්ඡේදනය ද කිරීමක් කරන්න.
- වක්කරණය AB වන අර්ධ වෘත්තයක් කිරීමක් කර, එහි ඡේදනය ලෙස C නම් කරන්න.
- අර්ධ වෘත්තයේ අරයට AP සමාන වන පේ P ලක්ෂ්‍යය අර්ධ වෘත්තය මත ලකුණු කර, APB ත්‍රිකෝණය අඳින්න.
- අර්ධ වෘත්තය මත Q ලක්ෂ්‍යය පිහිටන පේ $APQB$ ක්‍රමලිප්ත කිරීමක් කර PQB පේ සමවිච්ඡේදනය කිරීමක් කරන්න.
- PQB හි විකල්පයන් සොයන්න.

ප්‍රශ්න අංකය	ලකුණු දීමේ පටිපාටිය	ලකුණු	වෙනත් සටහනු
8.	(i) AB සරල රේඛාව අඳිම ලම්භ සමවිච්ඡේදනය කිරීමක් කිරීම	1 2	(3)
	(ii) අර්ධ වෘත්තය අඳිම නාස්සයක් ඇඳී ඇත්තේ ලිප්පුණ සඳහා	1	(1)
	(iii) P ලකුණු කර APB Δ සම්පූර්ණ කිරීම	1	(1)
	(iv) ABD සමාන්තරව PQ රේඛාව කිරීමක් කිරීම PQB සමවිච්ඡේදනය කිරීමක් කිරීම	2 2	(4)
	(v) $PQB = 120^\circ$ $\angle CAP = 60^\circ$ ($CA = CP = AP$) $PQB = 180^\circ - 60^\circ = 120^\circ$ ($APQB$ වෘත්ත චතුරස්‍රයේ සම්මුඛ කෝණ පරිපූරක වේ.)	1	(1)
		10	

10. පරිමාණය වන පිහිටි A, B, C සහ D ලක්ෂ්‍ය හතරක් එකම රේඛාවේ දක්වයි. A සිට D දක්වායේ D ද, D සිට A දක්වායේ B ද, B සිට D දක්වායේ C ද පිහිටයි. A සිට B දිශාවට 145° ද $AD = 20$ m ද $DC = 42$ m ද වේ.

දී ඇති රුපය පමණි උන්ගේ පාදයට පිටතට පැතලා, ඉන්ද්‍ර දී ඇති පොරොන්දු එහි ඇතුළත් කරන්න.

ට්‍රිකෝනමිතික අනුපාත නාවික තර්, DB දුර අනුපාතික දූර්ඝ තැබීමට භාවිතය,
 $2 \angle BCD > \angle DAB$ බව සලකන්න.

ප්‍රශ්න අංකය	ලැබුණු දිගේ පටිපාටිය	ලැබුණු	වෙනත් තොල්ල
10.	<p>උදාහරණ 145° ලැබුණු සිරස්තල 20 මීටර් 42 මීටර් ලැබුණු සිරස්තල</p> <p>$\angle ADB = \angle BDC = 90^\circ$ ලැබුණු සිරස්තල (අඩු කළ හෝ)</p> $\tan 35^\circ = \frac{DB}{AD}$ $0.7002 = \frac{DB}{20}$ $DB = \frac{20 \times 0.7002}{1} = 14.004$ $DB = 14 \text{ m}$ <p>$\sin \angle BCD = \frac{DB}{BC}$ or $= \frac{14}{42} = 0.3333$</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> $\angle BCD = 19^\circ 28'$ $\angle ACB = 38^\circ 56'$ $\angle BCD > \angle DAB$ </div>	<div style="float: right;"> 1 } 1 } 1 } (3) 1 } 1 } 1 } 1 } 1 } (4) </div> <div style="clear: both;"></div>	<div style="float: right;"> $\tan 55^\circ = 1.4281$ </div> <div style="clear: both;"></div>